

Historical publications of the Institut d'Estudis Catalans during 2015

Publicacions de temàtica històrica editades durant l'any 2015 per l'Institut d'Estudis Catalans

Published by the History and Archeology Section and its Affiliated Societies

Publicats per la Secció Històrico-Arqueològica i les seves societats filials

Books

Llibres

BALCELLS I GONZÁLEZ, Albert (ed.). *La Mancomunitat de Catalunya (1914) : simposi del centenari*. Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica, Barcelona 2015. – 191 p.

I. BALCELLS I GONZÁLEZ, Albert «Introducció: La Mancomunitat en la història contemporània de Catalunya»; *II.* ROS I ARAGONÈS, Joandomènec ; MASSOT I MUNTANER, Josep ; ESTEVE, Salvador ; HOMS I FERRET, Francesc «Paraules inaugurals»; *III.* BALCELLS I GONZÁLEZ, Albert «Els dos presidents: Enric Prat de la Riba i Josep Puig i Cadafalch»; *IV.* IZQUIERDO BALLESTER, Santiago «La campanya pro Mancomunitat (1911-1913) i els seus antecedents»; *V.* PUJOL I CASADEMONT, Enric «La relació amb l'Administració local i el projecte de l'estatut de Catalunya de 1919»; *VI.* MUNTANER I PASQUAL, Josep Maria «Reflexió sobre les finances de la Mancomunitat de Catalunya»; *VII.* SABATÉ I CASELLAS, Ferran «La política sanitària de la Mancomunitat de Catalunya»; *VIII.* MAYAYO I ARTAL, Andreu «La política agrària de la Mancomunitat de Catalunya»; *IX.* RIERA I TUÈBOLS, Santiago «Serveis i ensenyaments tècnics, carreteres i telèfons»; *X.* MASSOT I MUNTANER, Josep «La Mancomunitat i la normalització lingüística»; *XI.* ESTIVILL RIUS, Assumpció «Biblioteques i bibliotecàries: dels orígens a la consolidació del projecte de la Mancomunitat»; *XII.* GONZÁLEZ-AGÀPITO, Josep «L'obra pedagògica de la Mancomunitat de Catalunya»; *XIII.* ROIG I ROSICH, Josep M. «La irradiació de la Mancomunitat fora de la província de Barcelona»; *XIV.* CASASSAS I YMBERT, Jordi «La Mancomunitat, la intel·lectualitat i el Noucentisme. Assaig d'interpretació»

CASASSAS YMBERT, Jordi. *El Noucentisme: assaig de revisió de les seves circumstàncies històriques / Discurs de recepció de Jordi Casassas Ymbert com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica, llegit el dia 8 d'octubre de 2015*. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona 2015. – 34 p.

CRUSAFONT I SABATER, Miquel. *Història de la moneda de la Corona Catalano-aragonesa medieval : (excepte els comtats catalans) : (1067/1162-1516)*. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, Barcelona 2015. – 886 p. ; il.

DANIEL, Arnaut. *Canzoni / Nuova edizione a cura di Maurizio Perugi*. Institut d'Estudis Catalans ; Fondazione Ezio Franceschini Onlus ; Galluzzo, Barcelona- Firenze 2015. – 448 p.

La Reintegració de la Vall d'Aran a Catalunya. Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica, Barcelona 2015. – 96 p. il.

I. FERRER I MALLOL, Maria Teresa «Presentació»; *II.* BENITO I MONCLÚS, Pere «Llibertat, protectorat, sobirania. Els aranesos i la Corona d'Aragó (1104-1283)»; *III.* FERRER I MALLOL, Maria Teresa «L'ocupació francesa de la Vall d'Aran el 1283 i la devolució de 1313 al Tractat de Poissy»; *IV.* SANLLEHY I SABI, M. Àngels «La Querimònia (1313): un referent en la història de la Val d'Aran»; *V.* CARRERA I BAIGET, Aitor «L'occità de la Vall d'Aran davant dels parlars gascons veïns. Implicacions lingüístiques de la separació política»

Liber troporum atque prosarum ecclesiae vicensis : Vic, Bib. Epis., ms. 106 (Can Ripoll 31) : TVic 2 / Edició facsimilar monocroma amb introducció i índexs a càrrec de Miquel S. Gros i Pujol. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, Barcelona 2015. – 198 p.

Martí l'Humà: el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410) : l'Interregne i el Compromís de Casp / edició a cura de Maria Teresa Ferrer i Mallol. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona 2015. – 962 p. : il.

I. GINER I DE SAN JULIÁN, Salvador «Les conseqüències de la mort del rei Martí: un enigma històric»; *II.* FERRER I MALLOL, Maria Teresa «Martí I l'Humà (1396-1410), el darrer rei de la dinastia barcelonina»; *III.* MONTAGUT I ESTRAGUÉS, Tomàs de «El poder del dret durant el regnat de

Martí l'Humà»; *IV.* SABATÉ I CURULL, Flocel «Regnat de Martí I: el govern del territori i els bàndols»; *V.* FERRER I MALLOL, M. Teresa «Les Corts i la Generalitat de Catalunya durant el regnat de Martí l'Humà»; *VI.* SARASA SÁNCHEZ, Esteban «Las Cortes de Aragón en el reinado de Martín el Humano»; *VII.* MUÑOZ POMER, M. Rosa «Las Cortes y la Generalidad Valenciana durante el reinado de don Martín»; *VIII.* ALANYÀ I ROIG, Josep «La governació de Martí l'Humà en el territori del bisbat de Tortosa»; *IX.* SÁNCHEZ DE MOVELLÁN TORENT, Isabel «L'administració de justícia en el segle XV»; *X.* GUINOT I RODRÍGUEZ, Enric «Sobre la gestió del patrimoni reial de la Corona d'Aragó en temps del rei Martí l'Humà»; *XI.* URGELL HERNÁNDEZ, Ricard «La hisenda municipal del regne de Mallorca en el canvi de segle (1390-1410)»; *XII.* BRESCH, Henri «Un royaume pour Martin, duc de Montblanc»; *XIII.* D'ARIENZO, Luisa «La lotta contro gli Arborea in Sardegna. La spedizione di Martino il Giovane (1408-1409) e la fine del Giudicato»; *XIV.* BERTRAN I ROIGÉ, Prim «El Cisma d'Occident en la política del rei Martí»; *XV.* VELA I AULESA, Carles «La política exterior de Martí l'Humà»; *XVI.* HERNÁNDO I DELGADO, Josep «L'Església i la vida religiosa durant el regnat de Martí l'Humà»; *XVII.* FELIU I MONTFORT, Gaspar «Producció rural i urbana»; *XVIII.* CATLOS, Brian A. «“Entre eulx pluseurs Sarrazins...”». Els jueus, els musulmans i el regne de Martí I»; *XIX.* LÓPEZ, María Dolores «El comercio interno. Ferias y mercados. La redistribución a través de los caminos terrestres, fluviales y el tráfico de cabotaje»; *XX.* SOLDANI, Maria Elisa «Il commercio internazionale all'epoca di Martino l'Umano»; *XXI.* GALERA I PEDROSA, Andreu «Senyoriu, sal i safra. Economia regional i oligarquies urbanes a la vila i comtat de Cardona a l'alba del 1400»; *XXII.* DURAN I DUELT, Daniel «Consolats de mar i consolats d'ultramar. La defensa de l'espai marítim en temps de Martí l'Humà»; *XXIII.* HAUF I VALLS, Albert Guillem «El panorama literari en temps del rei Martí»; *XXIV.* CLARAMUNT RODRÍGUEZ, Salvador «La creació de l'Estudi General de Medicina de Barcelona per Martí l'Humà i el seu interès pel món dels estudis generals»; *XXV.* RAUFAST CHICO, Miguel «Los pliegues de la ceremonia: monarquía, reino y ciudad en tiempos de Martín el Humano»; *XXVI.* BARRAL I ALTET, Xavier «L'architettura aulica di Martino l'Umano: un miraggio impossibile nell'Europa mediterranea del 1400»; *XXVII.* SERRANO COLL, Marta «Semblança del rei Martí l'Humà a través de la seva promoció artística»; *XXVIII.* SILLERAS-FERNÁNDEZ, Núria «Dues reines per a un rei: Maria de Luna i Margarida de Prades, les mullers de Martí I l'Humà (r. 1396-1410)»; *XXIX.* FODALE, Salvatore «Martino il Giovane e la soggezione del Regno di Sicilia a quello

d'Aragona»; *XXX.* SCIASCIA, Laura «Maria di Sicilia e Bianca di Navarra»; *XXXI.* MUTGÉ I VIVES, Josefa «Els reials: la descendència il·legítima de Martí el Jove; la descendència de Joan I; la descendència de Pere el Cerimoniós; la descendència d'Alfons el Benigne; la descendència de Jaume II»; *XXXII.* SOBREQÜÉS I CALLICÓ, Jaume «Llenguatge nacional i institucions polítiques durant l'Interregne de 1410-1412»; *XXXIII.* BARCELÓ I CRESPI, Maria «L'Interregne de Mallorca»; *XXXIV.* NARBONA VIZCAÍNO, Rafael «L'Interregne a València»; *XXXV.* GARRIDO I VALLS, Josep-David «Interregne i bandositats a Aragó»; *XXXVI.* FURIÓ, Antoni «Un debat inacabat. El Compromís de Casp a través de la història»; *XXXVII.* MUÑOZ GÓMEZ, Víctor «La candidatura al trono del infante Fernando de Antequera y la intervención castellana en la Corona de Aragón durante el Interregno»; *XXXVIII.* FERRER I MALLOL, Maria Teresa «El rei Martí i el seu regnat a través de textos de cròniques»

SERRA I PUIG, Eva (coord.). *Els Llibres de l'ànima de la Diputació del General de Catalunya (1493-1714)*. Volum 1. Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica, Barcelona 2014. – 660 p.

SERRA I PUIG, Eva (coord.). *Els Llibres de l'ànima de la Diputació del General de Catalunya (1493-1714)*. Volum 2. Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica, Barcelona 2014. – 646 p.

Journals Revistes

Acta Numismàtica. Volum: 45. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, Barcelona 2015. – 275 p. : il.

I. SCREEN, Elina ; JARRETT, Jonathan «Presentació del volum 6 del *Medieval European Coinage, The Iberian Peninsula* de M. Crusafont, A. M. Balaguer, i P. Grierson»; *II.* CRUSAFONT I SABATER, Miquel «Mário Gomes Marques (1925-2014)»; *III.* SANAHUJA I ANGUERA, Xavier «Memòria de les activitats de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics durant l'any 2014»; *IV.* LOPEZ, Cédric «Les monnaies gauloises “à la croix” languedociennes: une influence hispano-punique?»; *V.* MARTÍNEZ CHICO, David «Un shekel hispano-cartaginés hallado en las Vegas Altas del Guadiana (Badajoz) y su posible significado contextual»; *VI.* PADRINO FERNÁNDEZ, Santiago «Las monedas nororientales del siglo II a.C. en el MAEF»; *VII.* AGUILERA HERNÁNDEZ, Alberto «Propuestas de interpretación para un plomo monetiforme inédito en Bursau»; *VIII.* AMELA VALVERDE, Luis «Los raros bronces de Natounia con camello»; *IX.* CRUSAFONT I SABATER, Miquel ; BENAGES I OLIVÉ, Jaume ; NOGUERA, Jaume ; BLE,

Eduard ; VALDÈS, Pau ; CARTES, Tomi ; SICART, Xavier ; VILA, Joan Enric «La sèrie de plata de la monarquia visigoda»; X. PLIEGO VÁZQUEZ, Ruth «*Dertosa*, ceca visigoda bajo el reinado de Recaredo I (586-601)»; XI. PONT, Joaquim «Diner carolingi de Soissons identificat»; XII. SANAHUJA I ANGUERA, Xavier «Òbol de Barcelona a nom de Carloman II, rei dels francs (879-884)»; XIII. CRUSAFONT I SABATER, Miquel «El croat de Tarragona de Joan II»; XIV. AGUILÓ, Bernat «Un diner inèdit de Joan II de la seca de Mallorca, marques cavall-ca»; XV. BOADA SALOM, Jaume «Aclariments sobre les emissions d'origen català als territoris grecs»; XVI. GIULIANI, Achille ; FABRIZI, Davide «L'introduzione del ducato e del coronato nel Regno di Napoli. Nuove evidenze storiografiche del bando valutario “*de carlenis regis Roberti*”»; XVII. BRUNA, David ; BRUNA, José Antonio «El sistema monetari de la Vall d'Aran»; XVIII. CARBONELL I BUADES, Marià «Els orígens del colleccionisme numismàtic i antiquari a Mallorca: Gabriel Flor i altres conterturlians de Bonaventura Serra»; XIX. GARCIA MARTÍN, Josep Miquel «L'emissió de monedes del Consell Municipal d'Ibi el 1937»; XX. BALAGUER I PRUNÉS, Anna M. «Les epidèmies de còlera a la nostra medallística. A propòsit d'una medalla mallorquina del còlera de 1865»; XXI. CASANOVA, Rossend «“Retrats de medalla”, crònica de l'exposició gironina»; XXII. CRUSAFONT I SABATER, Miquel «Troballes monetàries XXX»; XXIII. CRUSAFONT I SABATER, Miquel ; GARCÍA GARRIDO, Manuel ; SANAHUJA I ANGUERA, Xavier ; BOADA, J. «Recensions bibliogràfiques»

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics.

Volum 26. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Històrics, Barcelona 2015. – 311 p.
 I. ROIG I ROSICH, JOSEP M. «L'humor polític durant la dictadura de Primo de Rivera»; II. FERRÉ I TRILL, Xavier ; ROCA VERNET, Jordi «Presentació»; III. SERRA I PUIG, Eva «El sistema constitucional català i el dret de les persones entre 1702 i 1706»; IV. FONTANA I LÁZARO, Josep «El projecte espanyol de la burgesia catalana fins a 1843»; V. FUSTER SOBREPÈRE, Joan «La “descoberta de la cultura nacional per les lletres” en el marc del liberalisme centralista (1843-1868)»; VI. SUNYER I MOLNÉ, Magí «La Renaixença, una paradoxa en tres actes i un pròleg»; VII. PUJOL I CASADEMONT, Enric «De la Mancomunitat de Catalunya a la Generalitat Republicana (1914-1933). Les primeres institucions autòctones de la contemporaneïtat»; VIII. RUBI RALTA I CASAS, Fermí «La construcció social de la nació o resistència d'alliberament nacional (1939-1977). Principals aportacions al sobiranisme actual»; IX. LÓPEZ, Jaume «De l'inevitable encaix a l'Estat espanyol al somni europeïsta»; X. BALCELLS

I GONZÁLEZ, Albert «El control sindical dels transports i de les comunicacions de Barcelona entre 1931 i 1939»; XI. CASAL-VALLS, Laura ; SÁNCHEZ SAULEDA, Sebastià «El taller d'una modista embargat: Joana Valls, el Tancament de Caixes i l'obra de Ramon Casas»; XII. CLARA I RESPLANDIS, Josep «Ripoll 1963: concentració escolta i teatre polític. “Manifestaciones admisibles contra la unidad nacional”»; XIII. LARIOS, Agustí G. «L'oposició a l'autonomia de la Universitat de Barcelona (1933-1934)»; XIV. FERRÉ I TRILL, Xavier «Capilla, Juli [cur.]. Joan Fuster. *Correspondència*, XIV. *La generació valenciana dels seixanta*. València: Càtedra Joan Fuster; Universitat de València; Tres i Quatre, 2013. 629 p.»; XV. FERRÉ I TRILL, Xavier «Gabriel, Pere; Pomés, Jordi; Fernández Gómez, Francisco (ed.). *España “Res Publica”. Nacionalización española e identidad en conflicto (siglos XIX y XX)*. Granada: Comares, 2013.»; XVI. NADAL I FARRERAS, Joaquim «Capdeferro i Pla, Josep; Serra i Puig, Eva; *La defensa de les constitucions de Catalunya. El tribunal de Contrafacions (1702-1713)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Justícia, 2014.»; XVII. NADAL I FARRERAS, Joaquim «Soldevila, Ferran. *Barcelona sense universitat i la restauració de la Universitat de Barcelona (1714-1837). Pròlegs de Jordi Casassas Ymbert i Enric Pujol Casademont*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Publicacions i Edicions, 2013.»; XVIII. «Normes per a la presentació d'originals»; XIX. «Junta i llista dels socis de la SCEH»; XX. «Memòria d'activitats de la SCEH al 2014»

Lambard. Estudis d'art medieval. Volum 24. Institut d'Estudis Catalans. Amics de l'Art Romànic, Barcelona 2015. – 174 p. : il.

I. «Amics de l'Art Romànic : mesa per al curs 2012-2013»; II. ESPAÑOL I BERTRAN, Francesca «Mossèn Alcover i la descoberta de l'art medieval»; III. ROMA I CASANOVAS, Francesc «Josep Gudiol i Cunill, un mossèn enmig d'una teranyina intel·lectual»; IV. GRAUPERA I GRAUPERA, Joaquim «Francesc Carreras Candi: la seva contribució a l'excursionisme científic i a la descoberta del patrimoni medieval»; V. GRANERO VILLA, Xènia «La dansa de Salomé en la pintura catalana del segle XIV. Estudi iconogràfic i apunts estilístics»; VI. CAYUELA VELLIDO, Begoña «El testimoni de la fotografia antiga en la recerca iconogràfica: el cas de la figura d'Isaac de Sant Quirze de Pedret»; VII. CRIADO MAINAR, Jesús «El arzobispo Dalmau de Mur, los hermanos Gomar y la sillería del coro de la Seo de Zaragoza»; VIII. SÁNCHEZ SAULEDA, Sebastià «Una venda frustrada: el frontal trescentista de la seu de Manresa i el colleccionista nord-americà Charles Deering»; IX. «Memòria del curs 2012-2013»

Revista catalana de musicologia. Volum 8 (2015). Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Hebraics, Barcelona 2015. – 150 p. : il.

I. CODINA I GIOL, Daniel «El Pare Gregori M. Estrada i Gamissans (1918-2015)»; II. CUSCÓ I CLARASÓ, Joan «De l'ofici de músic popular. Noms i malnoms dels instruments de música tradicional»; III. GREGORI I CIFRÉ, Josep Maria «El nou web IFMuC al servei del patrimoni musical de Catalunya: <http://ifmuc.uab.cat/>»; IV. MAZUELA-ANGUITA, Ascensión «La vida musical en el Monasterio de Santa Maria de Jonqueres en los siglos XVI y XVII: Agraïda i Eugènia Grimau»; V. PUENTES-BLANCO, Andrea «El manuscrito M 782/10 de la Biblioteca de Catalunya: un cuaderno de composición musical del siglo XVII»; VI. PESSARRODONA, Aurèlia «La tonadilla a Barcelona al voltant dels anys 1780: el segon període de Jacinto Villedor»; VII. ANGLADA I MAS, Anna Maria «La Cofraria del Roser de Vilanova de Palafoles (segles XVIII-XIX). Aproximació al context musical»

Historical publications of the other Sections of the Institut d'Estudis Catalans

Publicacions de la resta de l'Institut de temàtica històrica

Books

Llibres

Anàlisi històrica de la identitat catalana / Flocel Sabaté, editor. Institut d'Estudis Catalans. Presidència, Barcelona 2015. – 204 p. : il.

I. ROS I ARAGONÈS, Joandomènec «Presentació»; II. SABATÉ I CURULL, Flocel «Catalunya entre les regions de llarga durada a Europa»; III. SABATÉ I CURULL, Flocel «L'origen medieval de la identitat catalana»; IV. SIMON I TARRÉS, Antoni «Els segles de l'obertura i la modernitat: identitat, estat i nació»; V. SIMON I TARRÉS, Antoni «“Catalans” i “espanyols”: dos pobles elegits per a una sola terra promesa»; VI. FERNÁNDEZ TERRICABRAS, Ignasi «Catòlics i catalans: la religió en la identitat catalana als segles XVI i XVII»; VII. JANÉ CHECA, Òscar «França i la formació d'identitats polítiques i socials a la Catalunya del segle XVII»; VIII. PALOMO REINA, Cristian «La identitat nacional catalana al segle XVIII. La Guerra de Successió i el Règim Borbònic»; IX. CASASSAS I YMBERT, Jordi «El món contemporani: una identitat diferencial progressivament acusada»; X. DAO COSTOYA, David «Catalunya. Consciència diferencial i identitat col·lectiva a la primera meitat del vuit-cents. Algunes notes i consideracions»; XI. CATTINI, Giovanni C. «L'eclosió i la politització d'una identitat catalana diferencial (1860-1898)»; XII. CASASSAS I YMBERT, Jordi «El fet diferencial català (1901-1939)»; XIII. SANTACANA I TORRES, Carles «La identitat catalana en els anys d'una dic-

tadura espanyolista»; XIV. MORAN I OCERINJAUREGUI, Josep ; RABELLA I RIBAS, Joan Anton «La llengua: vehicle de transmissió de la identitat catalana al llarg de la història»; XV. MONTAGUT I ESTRAGUÉS, Tomàs de «Una mirada a la història jurídica de Catalunya i als seus drets històrics»; XVI. BARRAL I ALTET, Xavier «Construcció arquitectònica, poder i identitat a la Catalunya medieval: problemàtiques de recuperació i de recreació identitàries»

Ciutats mediterrànies : civilització i desenvolupament : seminari internacional, Barcelona, 16-18 de novembre de 2011 = Villes méditerranéennes : civilisation et développement : conférence internationale, Barcelone, 16-18 novembre 2011. Union Académique Internationale; Institut d'Estudis Catalans. Presidència ; Institut Europeu de la Mediterrània, Barcelona 2015. – 277 p. : il.

I. RIERA I MELIS, Antoni ; GUITART I DURAN, Josep «Prefaci»; II. KOSŁOWSKI, Janusz «De l'origine des modes de vie sédentaires à l'origine des villes en Méditerranée orientale»; III. SANMARTÍ I GREGO, Joan «Les ciutats preromanes de la Mediterrània centre-occidental: algunes reflexions»; IV. GRAS, Michel «Naissance du modèle urbain grec dans l'Occident méditerranéen»; V. HASSINE FANTAR, Mohamed «La genèse de la cité phénicienne en Méditerranée occidentale: les mythes et les faits»; VI. GARFINKEL, Yosef «The Physical Construction of an Iron Age City: a Case Study of Khirbet Qeiyafa»; VII. GUIDI, Alessandro «The First Cities of Western Europe»; VIII. GARCIA, Dominique «La ville préromane en Gaule méditerranéenne»; IX. TORRES, Mariano «El urbanismo del sur de la Península Ibérica»; X. GUITART I DURAN, Josep «L'expansió del model de ciutat mediterrània: d'Alexandre a Roma»; XI. SOMMELLA, Paolo «Origine et évolution des modèles des villes romaines. Des formes de l'expansion républicaine à la fonctionnalité politique et économique impériale»; XII. KEAY, Simon «Ports of the Roman Mediterranean»; XIII. BALTU, Jean-Charles «Les villes de l'orient romain»; XIV. MACIAS, Josep Maria; RODÀ, Isabel «Tàrraco»; XV. FELIU, Gaspar «Les ciutats de l'alta edat mitjana»; XVI. GASPARRI, Stefano «L'évolution des villes méditerranéennes en occident, depuis la fin du monde romain jusqu'à l'époque carolingienne»; XVII. MARÍN, Manuela «Imágenes de una ciudad islámica: Córdoba en los textos árabes de al-Ándalus»; XVIII. BANKS, Philip «Carolingian and Comital Barcelona»; XIX. PÉREZ, Inmaculada «Ciudades bizantinas (siglos IV-VIII)»; XX. RIPOLL LÓPEZ, Gisela «La ciudad de la antigüedad tardía. Algunos puntos de reflexión»; XXI. RIERA I MELIS, Antoni «Les ciutats a la baixa edat mitjana. El comerç, la manufactura i les finances»; XXII. BALARD, Michel «Villes portuaires d'Italie et de la Méditerranée ori-

entale»; XXIII. CRECI, Roberto «Les villes du bas Moyen-Âge: les villes manufacturières»; XXIV. MAJOR, Balázs «A Special type of “urban site” in the 13th Century Levant? The case of Margat (Qal’at al-Marqab)»; XXV. MARCOS HIERRO, Ernest «Les ciutats de l’Imperi Bizantí en la baixa edat mitjana»; XXVI. FERRER I MALLOL, Maria Teresa «Comerç i manufactura a les ciutats catalanes de la baixa edat mitjana. El cas de Barcelona»; XXVII. SABATÉ I CURULL, Flocel «Les villes des pays de l’Europe méditerranéenne au bas Moyen Âge: espace et pouvoir»; XXVIII. ARRIZABALAGA, Jon «Mediterranean cities of knowledge and faith in the late Middle Ages»; XXIX. VERGER, Jacques «Le réseau des universités et les itinéraires de la *peregrinatio academica*»; XXX. McVAUGH, Michael Rogers «Medicine in the medieval urban mediterranean world»; XXXI. MERI, Josef «Pilgrimage as shared experience among muslims and jews in the medieval islamic world»; XXXII. HARRIS, Jonathan «The Role of Greek émigrés in east-west cultural communication before and after the fall of Constantinople»; XXXIII. GINER I DE SAN JULIÁN, Salvador «Les ciutats industrials i la modernitat»; XXXIV. LEONTIDOU, Lila «Gramsci and the mediterranean city: modernity, urbanism, spontaneity, and civil society»; XXXV. RACHIK, Abderrahmane «Structure urbaine et politique coloniale au Maghreb»; XXXVI. PERULLI, Paolo «Was the mediterranean city condemned to lagging behind?»; XXXVII. LLOP I TORNÉ, Josep M. «Ciutats i territoris. La intermediació urbana»; XXXVIII. COLIN, Brigitte «L’UNESCO et la gestion du patrimoine urbain méditerranéen: un champ d’action et des limites»; XXXIX. BARMAKI, Michel «L’urbanisation des villes méditerranéennes»; XL. GHARIB, Samir «Urban harmony: a vision accomplished»; XLI. «Ponents i coordinadors dels seminaris»

GUILLAMET, Jaume ; MAURI, Marcel (eds.). **Catàleg històric general de la premsa en català. Volum 1: L’eclosió de periòdics, 1641-1898**. Institut d’Estudis Catalans. Secció de Filosofia i Ciències Socials, Barcelona 2015. – 209 p. : CD-ROM.

I. «Presentació»; II. «Catàleg general de periòdics»; III. «Balanç»; IV. GUILLAMET I LLOVERAS, Jaume «L’eclosió desigual de la premsa en català»; V. GUILLAMET I LLOVERAS, Jaume «La formació d’un mercat propi a Catalunya»; VI. MAURI DE LOS RÍOS, Marcel «Una especialització incipient a Catalunya»; VII. MARTÍNEZ GALLEGO, Francesc-Andreu «Una premsa nombrosa i efimera al País Valencià»; VIII. COMPANY MATES, Arnau «Impuls de fi de segle a Mallorca i Menorca»; IX. ALCALÁ, Fabiola «Premsa de l’emigració»

MUNTANER, Ramon. **La Crònica de Ramon Muntaner : edició i estudi (pròleg - capítol 146) / Josep Antoni**

Aguilar Àvila ; [l’edició d’aquesta obra ha estat a cura d’Antoni Ferrando i Francès]. Volum 1. Institut d’Estudis Catalans. Secció Filològica, Barcelona 2015. (Biblioteca filològica; 75/1). – 344 p.

MUNTANER, Ramon. **La Crònica de Ramon Muntaner : edició i estudi (pròleg - capítol 146) / Josep Antoni Aguilar Àvila ; [l’edició d’aquesta obra ha estat a cura d’Antoni Ferrando i Francès]. Volum 2**. Institut d’Estudis Catalans. Secció Filològica, Barcelona 2015. (Biblioteca filològica; 75/2). – 792 p.

Ramon Jardí i Borràs : semblança biogràfica : conferència pronunciada a la Sala Prat de la Riba el dia 18 de maig de 2015. Institut d’Estudis Catalans. Secció de Ciències, Barcelona 2015. (Semblances biogràfiques; 63). – 28 p.

RIERA I MELIS, Antoni (coord.). **Francesc Eiximenis (c. 1330-1409): el context i l’obra d’un gran pensador català medieval**. Institut d’Estudis Catalans. Presidència, Barcelona 2015. – 352 p.

I. RIERA I MELIS, Antoni «Francesc Eiximenis (c. 1330-1409): el context, l’obra i els manuscrits»; II. FERRER I MALLOL, M. Teresa «La projecció exterior de la Corona catalanoaragonesa a la segona meitat del segle XIV»; III. SABATÉ I CURULL, Flocel «El temps de Francesc Eiximenis. Les estructures econòmiques, socials i polítiques de la corona d’Aragó a la segona meitat del segle XIV»; IV. GUNOT I RODRÍGUEZ, Enric «La societat valenciana en temps de Francesc Eiximenis (1383-1408)»; V. RENEDO PUIG, Xavier «*Lo crestià*: una introducció»; VI. GINER I DE SAN JULIÁN, Salvador «Els orígens del republicanisme: Lo regiment de la cosa pública»; VII. HERNANDO I DELGADO, Josep «El tractat sobre la usura»; VIII. VINYOLES I VIDAL, Teresa-Maria ; COMAS, Mireia «*Lo llibre de les dones*»; IX. WITTLIN, Curt J. «El *Psalterium*, un llibre per a papes, reis i bisbes»; X. PUIG I OLIVER, Jaume de «Notes sobre els manuscrits de l’obra de Francesc Eiximenis»; XI. «Apèndix»

ROSSELLÓ I VERGER, Vicenç M. ; BÄR, Werner-Francisco. **Joan B. Binimelis, Vicenç Mut i els mapes murals de Mallorca (Segles XVII-XVIII)**. Institut d’Estudis Catalans ; Facultat de Publicacions de la Universitat de València, Barcelona 2015. – 122 p. : il.

Journals Revistes

Educació i Història: Revista d’Història de l’Educació. Volum 25 (gener-juny 2015). Institut d’Estudis Catalans. Societat d’Història de l’Educació dels Països de Llengua Catalana, Barcelona 2015. – 274 p. : il.

I. FELIU I GELIS, Jordi ; SIMÓ I GIL, Núria «Presentació: democràcia i educació al segle XX»; II. CARRERAS PLANAS, Carla «John Dewey i l'educació democràtica»; III. GARNIER, Bruno «Qu'est-ce qu'une école démocratique? Perspectives historiques en France du XXe au XXIe siècle (1900-2014)»; IV. TOMARCHIO, Maria ; APRILE, Gabriella d' ; LA ROSA, Viviana «Scuola Nuova e democrazia in Italia e in Europa»; V. CARVALHO, Maria João de «A Revista *Seara Nova*: instrumento ao serviço da democracia e da descentralização da organização escolar»; VI. AGULLÓ DÍAZ, M. del Carmen «L'escola que volem la concebem democràtica». Escoles democràtiques valencianes durant la transició»; VII. TORT I BARDOLET, Antoni ; PUJOL I MONGAY, Maite «Referents per a una nova escola democràtica. La influència de la pedagogia italiana en els col·lectius de mestres durant la transició política a Catalunya i a Espanya»; VIII. SIMÓ I GIL, Núria ; FEU I GELIS, Jordi «L'educació democràtica a les escoles d'estiu de l'Associació de Mestres Rosa Sensat (1966-2008)»; IX. SOLER I MASÓ, Pere ; NOVELLA CÁMARA, Anna Maria ; PLANAS LLADÓ, Anna «Les estructures de participació juvenil a Catalunya d'ençà de la transició democràtica»; X. LÓPEZ BAUSELA, José Ramón «L'assalt a la identitat catalana en els inicis del sistema educatiu franquista: un document inèdit»; XI. « Informació sobre els autors dels articles»

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació.

Volum 26 (juliol-desembre 2015). Institut d'Estudis Catalans. Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, Barcelona 2015. – 223 p. : il.

I. PAYÀ RICO, Andrés «Presentació: innovació docent, didàctica i ensenyament de la història de l'educació»; II. PRATS CUEVAS, Joaquim ; SANCANA MESTRE, Joan «Nous paradigmes en l'ensenyament de la història»; III. PAYÀ RICO, Andrés ; ÁLVAREZ DOMÍNGUEZ, Pablo «Història de l'Educació 2.0 i Història de l'e-Educació. Les TIC i les xarxes socials al servei de la docència historicoeducativa»; IV. RAMOS ZAMORA, Sara ; PERICACHO GÓMEZ, Francisco Javier «Una proposta de innovació docent para enseñar historia de la renovación pedagógica en la universidad»; V. LÓPEZ MARTÍNEZ, José Damián ; MARTÍNEZ RUIZ-FUNES, María José ; MORENO MARTÍNEZ, Pedro Luis ; SEBASTIÁN VICENTE, Ana «Patrimonio, cultura material e innovación docente : Propuestas y experiencias»; VI. BRUNELLI, Marta «The School Museum as a Catalyst for a Renewal of the Teaching of History of Education. Practices and experiences from the University of Macerata (Italy)»; VII. CALDERÓN GARRIDO, Diego ; GUSTEMS CARNICER, Josep ; CALDERÓN GARRIDO, Caterina «Les colònies musi-

cals: una proposta educativa des de Catalunya»; VIII. PUIGDELLIVOL I AGUADE, Ignasi «L'Escola de Cecs, Sordmuts i Anormals de l'Ajuntament de Barcelona (1911-1939): Una experiència truncada»; IX. GONZÁLEZ GÓMEZ, Sara «Historia de la Universidad en España durante el franquismo: análisis bibliográfico»; X. « Informació sobre els autors dels articles»

Revista de dret històric català. Volum 14 (2015). Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Barcelona 2016. – 366 p.

I. SERRA I PUIG, Eva «És possible separar dret públic de dret civil? una reflexió»; II. JORDÀ FERNÁNDEZ, Antoni «Memorials en defensa de la unitat del principat de Catalunya i els comtats de Rosselló i Cerdanya (S. XVII)»; III. RUIZ RODRÍGUEZ, Ignacio «Algunas novedades sobre la delimitación fronteriza entre la Monarquía Hispánica y los Estados Unidos de América: la línea Adams-Onís»; IV. AYERBE IRIBAR, M. Rosa «Melchor de Macanay y sus *Reflexiones y avisos para el gobierno de la Monarquía de España*. Actualidad del mensaje de un político del siglo XVIII»; V. PLANAS ROSSELLÓ, Antonio «La carta de poblament d'Eivissa i Formentera, del 1236»; VI. CEBREIROS ÁLVAREZ, Eduardo «Conflictos entre municipios gallegos durante el Trienio Liberal: la lucha por la capitalidad»; VII. PULIDO SÁNCHEZ, David «Don Luis de Haro: un privat en temps turbulents per a la Monarquía Hispánica»; VIII. ROSELLÓ CHÉRIGNY, Elena «*Uniformidad versus unidad* y las propuestas de un jurista catalán (1843-1844)»; IX. MASFERRER, Aniceto «Del fracaso recopilatorio a la pérdida definitiva del derecho foral valenciano (1707-1804)»; X. SERRANO DAURA, Josep «La concessió dels costums de la batllia de Miravet»; XI. RAMIS BARCELÓ, Rafael «La recepció del pensament jurídic de Ramon Llull des de Savigny fins als nostres dies»; XII. LLAQUET DE ENTRAMBASAGUAS, José Luis «La discusión doctrinal acerca del código canónico de 1917 como ley del reino de España»; XIII. OBARRIO MORENO, Juan Alfredo «*El padre Feijoo y el derecho de su tiempo. Una visión premonitoria de problemas candentes en la actualidad*, de Luís Rodríguez Ennes»; XIV. OBARRIO MORENO, Juan Alfredo «*Modus allegandi textus qui in pandectis continentur. Elenchus omnium capitum et paragraphorum*, de Fernando Reinoso Barbero»; XV. TORMO I CAMALLONGA, Carles «L'advocacia de Barcelona. Diàleg amb la història, d'Elena Rosselló i Chérigny»; XVI. BOFARULL DE TORRENTS, Manuel M. «*Economia i finances a la guerra civil espanyola 1936-1939*, de José Ángel Sánchez Asiaín»; XVII. PASCUAL I DOMÈNECH, Pere «*La Falsificació de moneda a la Catalunya del segle XIX*, d'Albert Estrada-Rius (coord.)»